

ПРАЗНИК НА ХИМИЯТА 2023

21-22 април 2023 година

Теми за участие в категорията есе:

Учениците могат да се състезават в три възрастови групи:

- *Първа възрастова група:* 5-7 клас;
- *Втора възрастова група:* 8-10 клас;
- *Трета възрастова група:* 11-12 клас.

Всеки ученик може да има едно индивидуално участие и едно участие в съвотворство ОБЩО в трите категории (презентация, постер, есе).

Теми за избор за всички възрастови групи са:

- 1. Химия във всеки дъх** - Човекът възприема околния свят, посредством своите сетива: зрение, осезание, обоняние и слух. Сред тази знаменателна четворка, светът на миризмите заема особено място. Той е изграден върху обмяната на летливи вещества и асоциирането им с конкретни обекти от нашето обкръжение. В съзнанието на всеки изникват мигновено спомени за аромата на любимите храни, красивите цветя, изисканите парфюми или за дъха, който усещаме след като е валил дъжд. Но как молекулните структури се “трансформират” в нервни сигнали и остават в нашата памет? Това оставяме да откриете вие! Намерете, проучете и представете химическите субстанции, които са отговорни за конкретна приятна или неприятна миризма!
- 2. Химия на отровите** - Преди 108 години, по бойните полета на Първата световна война са използвани първите бойни отровни вещества. Този страшен момент в човешката история е своеобразен финал на един многовековен процес – изучаването и усвояването на химията и биохимията на токсичните субстанции. В дълбока древност, хората са забелязали, че редица растения и животни са надарени с естествени оръжия, които им служат за нападение или като средство за защита. Тези природни „дарове“ са усвоени от човека бързо – първоначално за лов, а по-късно и при разрешаването на дворцови интриги и премахването на неудобни политически опоненти. Сред майсторите на това тъмно “изкуство” се нареждат такива известни имена като Митридат, Локуста, Родриго Борджия и Катерина Медичи. Но още през 16 век, към отровите е погледнато и от друг ъгъл! Великият учен и реформатор Парацелз постулира че “дозата прави отровата“ и опитва да лекува редица заболявания с малки дози вещества, считани до този момент за токсични. В наши дни, змийската и пчелната отрова са изходна суровина за редица фармацевтични препарати. Намерете, проучете и представете естествени или изкуствено получени химически субстанции използвани като отрова!
- 3. Бележити български химици** - Всеки е чувал имената на Мария Кюри, Йонс Берцелиус, Александър Бутлеров, Аугуст Кекуле, Дмитрий Менделеев, Якоб Хендрик Вант-Хоф и още много други известни химици, изписали имената си със златни букви в човешката история. Редом с тези велики учени, стоят гордо и редица бележити български химици, които са извоювали славата си със своите открития и постижения. Намерете, проучете и представете живота и делото на бележит български химик!

Критерии за оценка на есе:

- Да отговаря на стандартната структура за есе (увод, теза, изложение и заключение) – 3 т.
- Добре формулирана теза, която е свързана с темата – 2 т.
- Твърденията да са аргументирани и потвърдени с примери и надеждни източници – 4 т.
- Научна достоверност на изложените факти, потвърдени с надеждни източници – 6 т.
- Да бъде ясно изразена позицията на автора чрез собствена интерпретация на събраната информация – 4 т.
- Логична подредба на координирани помежду си подтези и аргументи – 2 т.
- Оригиналеност – 2 т.
- Спазване граматическите норми на българския език – 2 т.

Максимален брой точки: **25 т.**

Технически изисквания:

- Обем от 300 до 600 думи;
- Шрифт Times New Roman;
- Размер 12 pt.;
- Подравняване Justify;
- Междуредова разредка 1.5;
- Стандартни полета (2.5x2.5x2.5x2.5 cm).

Необходимо е есето да бъде изпратено в срок до **25 март 2023 г.** с формуляра за участие във формат **ppt, pptx, pdf, jpeg, jpg, tiff.**